

MATERIAŁY HISTORIOGRAFICZNE

Gustaw Adolf LOHSE
(1910–1994)

ANDRZEJ MAZUR

Katedra Entomologii Leśnej, Akademia Rolnicza, ul. Wojska Polskiego 71c, 60-625 Poznań

Po długiej chorobie zmarł 30 kwietnia 1994 roku w Hamburgu Gustaw Adolf LOHSE – Doktor honoris causa Uniwersytetu w Hamburgu, doktor nauk przyrodniczych i medycznych, wieloletni przewodniczący hamburskiego oddziału Niemieckiego Towarzystwa Entomologicznego, redaktor Entomologischer Blätter, uhonorowany Medalem Fabriciusa przez Deutsche Entomologische Gesellschaft, honorową odznaką Międzynarodowego Komitetu d/s Entomofaunistyki oraz nagrodą Ernsta-Jürgena okręgu Badenii-Württembergii.

Urodził się on 27 grudnia w hamburskiej dzielnicy Uhlenhorst jako syn Gustawa i Elfridy LOHSE. Po ukończeniu Gimnazjum Uhlenhorst i złożeniu matury studiuje stomatologię w Monachium i Hamburgu. Po obronie w 1933 roku pracy zatytułowanej „Zum heutigen Stand der Cariesforschung” otrzymuje tytuł doktora nauk medycznych i stomatologicznych.

Swoją praktykę stomatologiczną rozpoczyna dr LOHSE w 1933 roku w Hamburgu-Eppendorfie przy Lehweg 56. Po zakończeniu wojny ponawia swoją praktykę lekarską, oddając się również rodzinie i studiom entomologicznym. W 1974 roku dr LOHSE zapada na raka gruczołów limfatycznych. Udana chemioterapia przywraca mu zdrowie. Gnębiony chorobami poświęca jednak wszystkie swe siły na opracowanie największego dzieła 11-tomowej monografii środkowo-europejskich chrząszczy.

Doktor G. A. LOHSE był znawcą wielu grup systematycznych chrząszczy. Szczególnie zajmował się i był znawcą środkowoeuropejskich *Staphylinidae*, holarktycznych *Aleocharinae* i światowych gatunków z rodzaju *Lesteva*. Spod jego pióra w trakcie 56 lat badań faunistycznych wyszły 282 różnego rodzaju publikacje (LOHSE, ZERCHE, 1994; UHLIG, ZERCHE, 1994). Opisał on w swoich pracach 8 nowych podrodzajów i rodzajów oraz 143 nowe dla wiedzy gatunki chrząszczy. Na jego też cześć 17 nowo opisanym gatunkom nadano nazwy wywodzące się od jego nazwiska. Fundamentalnym jego dziełem jest współredakcja wraz z Karlem Wilhelmem HARDE i Heinzem FREUDE, liczącego wraz z suplementami 15 tomów, opracowania pt. „Die Käfer Mitteleuropas”. Gustaw Adolf LOHSE opracował w tym dziele, oprócz tomów poświęconych *Staphylinidae*, dwadzieścia innych rodzin m.in.: *Cryptophagidae*, *Cisidae*, *Anobiidae*, *Hydrophilidae*, *Lymexyloidae*, *Elateridae*, *Eucnemidae*, *Dermestidae* i część *Curculionidae*.

W ciągu wielu lat pracy powstał ogromny zbiór chrząszczy. W kolekcji doktora G. A. LOHSE, jak się szacuje, zdeponowanych jest ponad 95% gatunków chrząszczy występujących w Szlezwiku-Holsztynie, Dolnej Saksonii i w okolicach Hamburga.

Wielka życzliwość i dobroduszość oraz gotowość służenia radą gromadziła wokół osoby doktora G. A. LOHSE wielu entomologów i uczniów. Nowoczesne opracowanie systematyki *Staphylinidae*, a zwłaszcza *Aleocharinae* przyczyniło się do szerszego zainteresowania tą bardzo trudną grupą owadów. Koleopterologia niemiecka może mu więc zawdzięczać wykreowanie pokolenia następców kontynuujących dorobek w dziedzinie *Staphylinidae*.

Zgodnie z testamentem zmarłego kolekcja krajowych gatunków (41 gablot) przeznaczona jest do dalszych studiów i pozostaje w rękach rodziny w Hamburgu. Specjalistyczny zbiór *Staphylinidae* wraz z holotypami (40 gablot) został przekazany do Muzeum Historii Naturalnej w Genewie. Holotypy gatunków innych grup systematycznych chrząszczy znajdują się w posiadaniu Deutsche Entomologische Institut w Eberswalde. Część kolekcji dr LOHSE trafiła również w prywatne ręce: *Anobiidae* znajdują się w posiadaniu M. EIFLERA (Pinneberg), *Cryptophagidae* – W. ZIGLERA (Rondeshagen), *Cisidae* – H. REIBNITZA (Stuttgart), część *Curculionidae* – S. GÜRLICHA (Buchholz/Nordheide). Biblioteka została w całości przekazana hamburskiemu oddziałowi Niemieckiego Towarzystwa Entomologicznego.

PIŚMIENNICTWO

LOHSE U., ZERCHE L., 1994: Bibliographie Koleopterologischer Arbeiter von Gustav Adolf LOHSE. Entomol. Blätter, **90**: 142–152.

UHLIG M., ZERCHE L., 1994: Dr. med. dent. Dr. rer. nat. h. c. Gustav Adolf LOHSE (27. 12. 1910 – 30. 04. 1994) zum Gedenken. Entomol. Blätter, **90**: 129–141.